

[Akceptuję](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Energii z pioruna nie da się ujarzmić

99 proc. energii pioruna rozprasza się w powietrzu. Pomysł, by budować elektrownie, które przechwytywałyby energię pioruna, to mrzonki - uważa specjalista od elektroenergetyki, dr hab. inż. Marek Szczerbiński z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

"Piorun to wyładowanie elektryczne, które łączy chmurę z ziemią. Są jeszcze inne gwałtowne wyładowania atmosferyczne - wewnątrzchmurowe i między chmurami, ale ich raczej nie powinno się nazywać +piorunami+" - wyjaśnił w rozmowie z dr hab. Marek Szczerbiński, profesor nadzwyczajny z Katedry Elektrotechniki i Elektroenergetyki AGH. Dodał, że wyładowania takie można obserwować, kiedy powstaje napięcie elektryczne, czyli różnica potencjałów, przekraczające wytrzymałość elektryczną powietrza.

A kiedy powstaje różnica potencjałów? Podczas gwałtownych zderzeń kropelek czy krup lodowych, do których dochodzi przy spotkaniu mas powietrza o różnych temperaturach. "Zjawiska elektryzacji w chmurach nie są jeszcze do końca poznane, jest kilka konkurencyjnych, a częściowo uzupełniających się teorii na ten temat" - przyznał dr Szczerbiński. Zaznaczył jednak, że natura nie lubi zbyt dużych różnic potencjałów i dąży do ich wyrównywania.

Naukowiec zwrócił uwagę, że nie cała energia pioruna dociera do powierzchni ziemi, lecz jej większość jest rozpraszana po drodze - w tzw. kanale pioruna. *"Wyobrażenia, że można ujarzmić energię pioruna i zbudować elektrownie, które by przechwytywały energię pioruna to mrzonki. Ponad 99 proc. energii pioruna rozpraszana jest po drodze, do ziemi dociera niespełna 1 proc. energii pioruna. Nie mówiąc już o tym, że czas pojawienia się burzy i lokalizacje piorunów - jako potencjalnych źródeł prądu - są nieprzewidywalne"* - powiedział ekspert.

Wyjaśnił, że grzmot pioruna powstaje w trakcie lotu. "Zasada powstania grzmotu jest podobna do zasady powstania huków przy wystrzale pocisku artyleryjskiego" - dodał. W powietrzu, przez które płynie prąd wyładowania, następuje gwałtowny wzrost temperatury i ciśnienia, gazy się rozprężają i następuje wybuch w otwartej przestrzeni. *"Samo uderzenie pioruna w ziemię czy w jakiś obiekt nie jest donośne, chyba że coś wtedy ulegnie zniszczeniu"* - zaznaczył rozmówca.

Wśród innych wyładowań atmosferycznych, które możemy zaobserwować w Polsce są tzw. ognie św. Elma. W warunkach burzowych, kiedy przekroczona zostanie wytrzymałość elektryczna powietrza, na ostro zakończonych przedmiotach czy nierównościach pokrycia ziemi mogą się pojawiać małe błyskawice o długości do kilkudziesięciu cm. To właśnie ognie świętego Elma. Dawniej często obserwowane były np. na masztach statków, ale można je spostrzec również w środku miast. Wyładowania te zazwyczaj nie są groźne - dr Szczerbiński powiedział, że odnotowano tylko jeden przypadek zgonu z powodu tych ogniw. Podkreślił jednak, że miejsce, w którym pojawiają się takie błyskawice, łatwo może stać się celem pioruna, więc najlepiej z takiego miejsca się ewakuować.

Pojawiające się czasem pioruny kuliste to - jak przyznał ekspert z AGH - zjawisko jeszcze niezbyt dobrze poznane. *"Nie wiadomo nawet, czy należy je badać metodami fizyki, jako byt realny, czy raczej traktować je jako złudzenie, produkt ludzkiej wyobraźni, taki jak yeti czy UFO"* - dodał.

Nie wszystkie jednak wyładowania atmosferyczne mają postać błyskawic. Niektóre z nich - np. wewnątrzchmurowe - mogą być słabe i niewidoczne. *"Czasem jak włączamy radio, szczególnie na*

falach długich, to - choć na niebie błysków nie widać - słyszymy trzaski. Może to świadczyć o przepływie wewnątrz chmury ładunków elektrycznych, które nie mają postaci błyskawic" - wyjaśnił dr Szczerbiński.

Źródło: www.naukawpolsce.pap.pl

<https://laboratoria.net/aktualnosci/18529.html>

30-03-2026

Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia

Przyznał je 402 osobom.

30-03-2026

Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy...

Aby chronić pisklęta przed pasożytami.

30-03-2026

[Kierownik wyprawy polarnej](#)

Zmiany klimatu widać gołym okiem.

30-03-2026

[Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#)

Informuje pismo „Nature Photonics”.

30-03-2026

[Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#)

Ogłosiło Europejskie Obserwatorium Południowe (ESO).

30-03-2026

[Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#)

Informuje pismo „Applied and Environmental Microbiology”.

30-03-2026

Rękawiczki mogą zawyżać wyniki pomiarów mikroplastiku

Informuje specjalistyczne pismo „Analytical Methods”.

30-03-2026

Problem dezinformacji medycznej będzie narastał

Szkolenia na UMB dla przyszłych lekarzy

Informacje dnia: [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#) [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#) [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#)

Partnerzy